

3. Plokhyy, Serhiy. *Brama Yevropy*. Per. z anhl. Romana Klochka. Kharkiv : Knyzhkovyy klub "Klub simeynoho dozvillya ", 2016.
4. Radzykevych, Volodymyr. *Istoriya ukrayins'koyi literatury*. 3 t. Detroit : Bat'kivshchyna, 1956.
5. Radzykevych, Volodymyr. *Nich promynula*. Bryusel' : Vydavnytstvo Tsentral'noyi upravly Spilky ukrayins'koyi molodi, 1967.
6. Cherepanova, Svitlana. *Filosofiya rodoznavstva*. Kyiv : Znannya, KOO, 2008.
7. Cherkasenko, Spirydon. *Pryhody molodoho lytsarya*. Roman z kozats'kykh chasiv. Kyiv : Znannya, 2015.

УДК: 811 32 82–7

САТИРА У ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ В УКРАЇНІ 2014–2015 РОКІВ. ОКРЕМІ ПРИКЛАДИ

Гладій А. Л., магістр, докторант

*Університет ім. Адама Міцкевича в Познані
вул. Умультовська 89а, м. Познань, Польща*

andrii.gladii@gmail.com

У статті представлені окремі неологізми, які виникли в українській мові упродовж збройного конфлікту на Донбасі в 2014–2015 роках та здійснено їх короткий аналіз. Проаналізовані джерела та витoki цих неологізмів. Вказано на взаємозв'язок окремих неологізмів між собою. Зазначено подвійний або потрійний зміст деяких неологізмів.

Ключові слова: АТО, сатира, іронія, семантика, етимологія, назва, прізвисько.

САТИРА В ВОЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ В УКРАИНЕ 2014–2015 ГОДОВ. ОТДЕЛЬНЫЕ ПРИМЕРЫ

Гладій А. Л., магістр, докторант

*Університет ім. Адама Міцкевича в Познані
ул. Умультовская 89а, г. Познань, Польща*

В статье представлены отдельные неологизмы, которые возникли в украинском языке в течение вооруженного конфликта на Донбассе в 2014–2015 годах. Осуществлен их краткий анализ. Проанализированы источники и истоки этих неологизмов. Указано на взаимосвязь отдельных неологизмов между собой. Обозначен двойной или тройной смысл некоторых неологизмов.

Ключевые слова: АТО, сатира, ирония, семантика, этимология, название, прозвище.

SATIRE IN THE MILITARY AND POLITICAL DISCOURSE IN UKRAINE 2014–2015. SELECTED EXAMPLES

Gladii A. L., master, PhD student

*Adam Mickiewicz University in Poznań
Umultowska str., 89a, Poznań, Poland*

The article presents some neologisms that arose in the Ukrainian language during the armed conflict in the Donbas in 2014–2015. Their brief analysis is carried out. The sources and origins of these neologisms are analyzed. The relationship of individual neologisms to each other is indicated. The double or triple meaning of some neologisms is revealed.

The armed conflict in the Donbas region and the eastern borders of Donetsk and Lugansk in not finished yet. Many of the issues of military and political nature, which rose during the last three years, are not solved yet. The feature of this conflict is that it involved not only troop, Special Forces or police forces of the belligerents. This conflict is characterized by relatively high participation of the Ukrainian society – from volunteers, volunteer militia and journalists at the very contact line to the commentators and spectators away from the conflict that followed the

ongoing conflict on the television and the Internet. Paradoxically, those, who follow the conflict away from the contact, also make significant contribution to the conflict. We are talking about forming a new vocabulary that relates exclusively to the armed conflict in Ukraine. In the last three years of the armed conflict entirely new concepts, definitions, phrases and phrasemes emerged, that did not exist in Ukraine, Ukrainian and Russian languages by 2014. With certainty it can be argued that these concepts are presented in this article are neologisms.

The relevance of this article lies in the fact that the scientific perception is no able in time to describe and interpret with scientific method some important socio-political phenomena. The scientific novelty of this article lies in attempt to make an interpretation of some neologisms in Ukrainian language, which appeared in the last three years during the ingoing armed conflict. The purpose of this article is to highlight some of the genesis of these neologisms and make their brief description. In addition, the main goal of this article is to explore the basics of these neologisms and find out their primary origin.

Some of these neologism arose during the Euromaidan, some of them exited before these events. During the armed conflict in the Donbas region some old neologisms got a new meaning, some of them were forgotten by the Ukrainian society. Anyhow, this topic needs a deep and comprehensive research in the future.

Key words: ATO, satire, irony, semantics, etymology, name, nickname.

Збройний конфлікт у частині Донецького басейну та на східних межах Донецької та Луганської областей триває далі. Багато питань військового та політичного характеру, які виникли ще три роки тому, залишаються не вирішеними. Особливістю цього конфлікту є те, що в ньому задіяні не лише війська, спеціальні сили або політики. Цей конфлікт характеризується досить високою участю суспільства – від добровольців, волонтерів та журналістів на самій лінії розмежування до коментаторів та глядачів далеко від конфлікту, які слідкують за конфліктом по телевізору та в інтернеті. Як не парадоксально, саме ця, остання частина “учасників” конфлікту певною мірою зробила свій внесок у його розвиток. Ідеться про формування нової лексики, яка стосується виключно збройного конфлікту в Україні. Упродовж останніх трьох років конфлікту сформувалися зовсім нові поняття, дефініції, словосполучення та фразеологізми, які не існували в Україні, українській та російській мовах до 2014 року. З упевненістю можна стверджувати, що такі поняття, представлені в тезах, є неологізмами.

Актуальність статті полягає в тому, що наукова перцепція певною мірою не встигає описувати та інтерпретувати науковим способом важливі суспільно-політичні явища. Наукова новизна цієї розвідки полягає в інтерпретації неологізмів в українській мові, які з’явилися упродовж останніх трьох років. Мета – висвітлення генези деяких неологізмів та їх короткий опис; дослідження підґрунтя цих неологізмів та з’ясування їх первинного походження. Проблематика статті полягає у твердженні, що процес неологізмів в українській мові пов’язаний із конфліктом на Донбасі.

Що стосується ґрунтовних праць на цю тему, то варто зазначити, що в сучасній українській науці існує певна прогалина в цій галузі. Поки що відсутня єдина або серія праць у галузі філології, яка або які б ґрунтовно висвітлювали тему неологізмів в українській мові в період 2014–2017 років. З іншого боку, вже існує досить велика кількість наукових матеріалів, які висвітлюють одну зі сторін багатогранної теми неологізмів в українській мові. Тут варто згадати такі праці, як “Особливості перекладу неологізмів, що виникли в період Євромайдану” О. Турчак, М. Зайцевої, Д. Добринської; “Неологізми в сучасному українському політичному дискурсі: семантико-словотвірний аспект” Н. Кондратенка; “Тематичні групи термінів-неологізмів у сучасному українськомовному медіадискурсі” О. Стишова та інші.

Будь-яка важлива подія в суспільстві, а збройний конфлікт в Україні поза сумнівом є такою подією, особливо загальнонаціональні збурення або трагедії активізують народ до створення зовсім нових понять, які до цього не були представлені в мові народу, “спонукають народ до активного оновлення мови, бурхливої словотворчості” [16].

До війни на Донбасі, наприклад, існувало поняття “донецький” та “западенець” – зневажливі окреслення для людей зі Сходу та Заходу України відповідно. Такі окреслення можна зустріти не тільки в українськомовній або російськомовній науковій та науково-популярній

літературі, а й, наприклад, у польській науковій літературі [5]. У спрощеному варіанті до 2014 року ці поняття означали відповідно – “донецький” – російськомовна особа зі Сходу України, поведінка якої не відповідає загальноприйнятим суспільством нормам, більш наближена до бандитського світу і є прихильником усього російського і одночасно апріорі є антиукраїнською. Натомість поняття “западенець” окреслювало особу, яка переважно походить із Західної України, спілкується українською мовою та обов’язково є прихильником крайніх правих ідеологій та націоналізму. Апріорі така особа є антиросійською. Наведені приклади подані для переходу до подальших роз’яснень як такі, що значно спрощують реальність. Однак ці поняття під час Євромайдану змінилися на інші неологізми, про які йтиметься далі у статті.

Варто ризикнути твердженням, що неологізми, які з’явилися під час війни на Донбасі, є деякою мірою діалогом між сторонами-противниками. Адже одним поняттям, яке несе в собі міцне емоційне забарвлення та неоднозначність смислів, набагато легше висловити свою думку, аніж описувати її довгими реченнями. Набагато легше використати поняття “ватник”, аніж сперечатися з особою, система цінностей котрої значно відрізняється. Легше використати поняття АТО, навіть не розбираючись у суті поняття.

Деякі неологізми з’явилися ще до та під час Євромайдану, деякі з них втратили своє первісне значення, деякі отримали нове. Далі подані вибрані неологізми, які набули найбільшого поширення та популярності в українському суспільстві упродовж конфлікту на Донбасі. Також варто зазначити, що ця тема фрагментарно розкрита в науковій літературі України і потребує подальшого розвитку.

АТО – Антитерористична операція. Ця нова аббревіатура з’явилася в російській та українській мовах у 2014 році та поступово почала означати війну на Донбасі, збройний конфлікт в Україні. Сам неологізм АТО може мати декілька значень: місце (поїхати в АТО), процес (провести АТО) та явище (волонтери та військові з АТО). Можна стверджувати, що сам збройний конфлікт на Донбасі отримав власну назву – АТО. З сатиричної точки зору неологізм АТО також став методом або інструментом:

Ало, це хто?

Сепаратист, а шо?

Тобі АТО!

Київська Хунта – окреслення нової влади, яка з’явилася в Україні в результаті Євромайдану. Поняття використовувалося людьми з проросійськими поглядами та сепаратистами, котрі вірять, що влада в Києві була захоплена у процесі перевороту [13]. Згідно з цим твердженням, Київська Хунта нібито проводить каральну операцію на Донбасі, а на її чолі стоять “американські агенти” – Петро Порошенко, Олександр Турчинов та ін.

Луганда, Донбабве [17] – іронічні назви самопроголошених республік „ДНР” та „ЛНР”. Назви з’явилися одразу після проголошення незалежності “республік” 11 травня 2014 року. Ці назви сатирично співзвучні до загального рівня розвитку африканських республік Уганда на Зімбабве.

Ватники [2] – найбільш розповсюджене поняття, яке досі широко застосовується. Ватниками називали проросійськи орієнтованих мешканців України, котрі бажали повернення Радянського Союзу та входження України до складу Росії. Ватники гостро критикували владу, яка прийшла після Євромайдану. Переважно ватники використовували пасивні форми протесту – пікети та антиурядові акції.

Приблизно поняття “ватник” можна описати, використовуючи слова з вірша Андрія Лукіна: Я ватник, я потомственный совок. Я в СССР рождён во время оно. Я чёрный хлеб. Я кирзовый сапог. Я воинской присяги звонкий слог. И красные победные знамёна. Я не был

на войне, но ту войну Я каждым нервом помню и кляню. Я ватник, я советский, я москаль. Я сын иного времени и века [11].

Саме слово ватник походить від бавовняної куртки, яку часто використовували в'язні ГУЛАГів. На межі 2013–2014 років прізвисько ватники отримали люди з низькими рівнем освіти та пострадянським типом мислення (усе зробить великий вождь), котрі широко не розуміють, з якою метою існує сучасна Україна, бояться усього західного, є противниками західних політично-військових структур – НАТО та Європейського Союзу. Ватники потребують “сильної руки”. Їхнім улюбленим святом є 9 травня. Поняття ватники замінило собою інше старіше поняття *Homo Sovieticus* [6].

Вишиватник – український аналог ватника. Поняття окреслює псевдопатріота України, котрий свій патріотизм демонструє виключно одяганням вишиванки з одночасною неконструктивною критикою всього суспільно-політичного життя [3]. Також вишиватниками називають тих, хто одночасно з демонстрацією своєї нібито патріотичної позиції спокійно користується, наприклад, російською Вікіпедією та слухає російську естраду. Якщо, приміром, вищезгадані ватники до Євромайдану мали назву *Homo Sovieticus*, то вишиватники натомість були представниками так званої шароварщини – максимально спрощеного розуміння та представлення України в мистецтві та традиціях із використанням найбільш поширених стереотипів: сало та вареники як народні страви, шаровари та вінки як народний одяг та, наприклад, танець гопак. Натомість сама назва шароварщина походить не від шароварів, а від імені українського режисера Бориса Шарварка (1929–2002).

Колоради – іронічна назва сепаратистів, котрі масово використовують у своєму одязі стрічку св. Юрія, яка кольорами нагадує колорадського жука.

Диванні війська – окреслення для великої групи осіб, котрі є найкращими “експертами”, не виходячи з дому. Поняття з'явилося ще в часи Євромайдану і означало людей, котрі безпосередньо не брали участі в протестах, а лише все коментували в мережах. Пізніше це поняття розширилося і стало означати тих же “експертів”, тільки у справі збройного конфлікту на Донбасі. Належати до диванних військ дослівно означає нічого конкретно не робити, а лише коментувати події в мережі.

Укропи-карателі. Укри [9]. Саму, досить стару, назву *укри* використовували декотрі українські історики у спробах доведення стародавності українського народу [7]. У 2014 році поняття *укри* було модифіковане на *укропи* та *укропи-карателі*. За допомогою такої назви сепаратисти в основному називали українські війська на Донбасі. Також варто зауважити, що це поняття замінило собою раніше негативну назву українців – *хохли* [8].

Зелені чоловічки – незаконні збройні формування в період лютий-березень 2014 року на території Автономної Республіки Крим, які себе називали самообороною Криму. Словосполучення зелені чоловічки асоціюється з регулярними військовими з'єднаннями Російської Федерації як у Криму, так і на Донбасі. Зелені чоловічки провели серію операцій блокування українських військових частин у Криму, що остаточно призвело до анексії півострова Росією. На Донбасі зелені чоловічки захоплювали стратегічні об'єкти, називаючись “народним ополченням Донбасу”. Свою назву зелені чоловічки отримали від кольору своєї форми.

Чорні чоловічки – відповідь українських добровольців на дії зелених чоловічків. Чорними чоловічками у травні 2014 року почали називати українські добровольчі збройні формування на Донбасі [15] та в інших регіонах України – в Одесі, Дніпрі та Харкові [1].

Кривавий Пастор – іронічно-агресивне прізвисько Олександра Турчинова – політика та голови Ради Національної безпеки та оборони. У 2014 році за його розпорядженням (тоді виконував обов'язки президента України) почалася антитерористична операція на Донбасі.

Неофіційно належить до Церкви Баптистів. Через його рішучу проукраїнську політику та належність до Церкви Баптистів сепаратисти окреслили його Кривавим Пастором [10].

Путлер – сатиричне прізвисько президента Російської Федерації, з ініціативи котрого Крим був анексований Росією [14]. Назва походить від з'єднання прізвищ Путін та Гітлер. Ця назва асоціюється з днем 15 березня 1938 року, коли Австрія була анексована Третім Рейхом.

Шахтарі та трактористи Донбасу. До 2014 року в Україні ці дві професії дослівно означали відповідну працю. Але після виступу президента Росії Володимира Путіна 17 лютого 2015 року ці дві професії серед неологізмів української мови набули зовсім іншого значення. Президент Росії заявив: “[...] Конечно, проигрывать всегда плохо. Конечно, это всегда беда для проигравшего. Особенно, если проигрываешь вчерашним шахтерам или вчерашним трактористам...” [4]. Після цього виступу ці два слова отримали нове значення, а саме – регулярні військові частини Російської Федерації на Донбасі.

Порєбрик [12] – так у Санкт-Петербурзі називають хідник. Це слово набуло популярності через його широкий вжиток зеленими чоловічками на Донбасі, котрі захоплювали адміністративні будівлі. Варто зауважити, що російськомовні українці не використовують це слово, а натомість уживають слово бордюр. З іншого боку, це слово широко використовується громадянами Російської Федерації. Використання зеленими чоловічками цього слова дало підстави вважати, що на Донбасі воюють війська з Росії. Так усі незаконні збройні формування на Донбасі отримали нову назву – порєбрики.

КримНаш – досить розповсюджений вираз, який став неологізмом та означає “щоб не відбувалося з економікою або політикою, все одно Крим наш”. Широко використовується мешканцями Криму та Росії. Цей вираз присутній у багатьох жартах. Наприклад, сьогодні, за легендою, в Росії жінки під час пологів замість мама! кричать Кримнаш! [9].

Проаналізовані неологізми, які з'явилися впродовж останніх трьох років та значною мірою проникли не тільки до української або російської мов, а також до польської, англійської, чеської, німецької та інших (наприклад, поняття зелених чоловічків – zielone ludziki, little green men, zelení mužičci, grüne Männchen), свідчать про те, що мова є живим організмом, який найшвидше реагує на суспільно-політичні явища. Війна на Донбасі стала причиною втрат багатьох людських життів, які вимірюються вже тисячами. Однак ця війна також суттєво вплинула на бурхливий розвиток багатьох неологізмів, словосполучень та метафор, які поступово входять та входять до словників української мови. Подібна лексика, на перший погляд, є непомітною та такою, яка не відіграє важливої ролі в спілкуванні, однак вона може виступати певною мірою в ролі психологічної зброї, коли за допомогою лише одного неологізму можна виразити цілий спектр емоцій та історій – як позитивних, так і негативних.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дєро.ua Харків. “Чорні чоловічки” в Харкові пообіцяли порцію свинцю кожному “проросійському виродку” (ВІДЕО). (2015). <http://kh.depo.ua/ukr/kh/-chorni-cholovichki-v-harkovi-poobitsyali-portsiyu-svintsyu-kozhnomu-02052015143500> (06.06.2017).
2. Alter Ego. 10 убеждений ватника. Durdom.in.ua. (2015). http://durdom.in.ua/ru/main/article/article_id/24783.phtml.
3. Медовник, Катерина. #імхосфера: Хто такі вишиватники?. Канал на YouTube. (2015). <https://www.youtube.com/watch?v=wu0Ue8NPZDc>
4. RT на русском. Путин: Украинским властям обидно проигрывать вчерашним шахтерам и трактористам. (2015). <https://www.youtube.com/watch?v=vG2HdlHOswM>.
5. Studenna-Skrukwa, Marta. *Ukraiński Donbas. Oblicza tożsamości regionalnej*. Poznań, 2014.

6. Мислово. *Гомо постсовєтікус*. (2015). <http://myslovo.com/?dictionary=%D0%B3%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%94%D1%82%D1%96%D0%BA%D1%83%D1%81>.
7. Дем'янов В. О. *Укри та українці: забута історія предків*. «ДЦ «Рівне-Суренж»», 26 Грудня, 2010 року. http://rivne-surenzh.com.ua/ua/our_articles/117.
8. Казарин П. “УКРЫ” ВМЕСТО “ХОХЛОВ”. Телевізійна Служба Новин. (2015). <http://ru.tsn.ua/analitika/ukry-vmesto-hohlov-414407.html>.
9. Карп'як О. *Вата з укропом: мова політичних мемів*. ВВС Україна. (2014) http://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2014/08/140807_new_words_ko.
10. Корреспондент.net. “Кровавый пастор”. Турчинов прокомментировал свое прозвище в соцсетях. (2014). <http://korrespondent.net/ukraine/politics/3457169-krovavyy-pastor-turchynov-prokommentyrovai-svoe-prozvische-v-sotssetiakh>.
11. Лукин А. *Я ватник*. (2015). <https://www.stihi.ru/2015/04/28/1439>.
12. Павельева Л. „Порєбрик” и „бордюр”, „Михал Сергєич” и „Михаил Сергєевич”. Радио Свобода. (2016). <https://www.svoboda.org/a/161953.html>.
13. Первый Канал. *Сергей Лавров: Москва готова к прямому диалогу с Киевом*. (2014). https://www.1tv.ru/news/2014/05/26/42543sergey_lavrov_moskva_gotova_k_pryamomu_dialogu_s_kievom.
14. Президент России. *Договор между Российской Федерацией и Республикой Крым о принятии в Российскую Федерацию Республики Крым и образовании в составе Российской Федерации новых субъектов*. (2014) <http://kremlin.ru/events/president/news/20605>.
15. Телевізійна Служба Новин. “Чорні чоловічки” із Волині на відео обіцяють помститися за загиблих під Волновахою земляків. (2014). <http://tsn.ua/politika/chorni-cholovichki-iz-volini-na-video-obicyayut-pomstitsiya-za-zagiblih-pid-volnovahoyu-zemlyakiv-351467.html>.
16. Хмельовська О. „Укропи” та „правосєки” проти „ватників” і „сєнарів”. (2014). <http://tyzhden.ua/Society/119971>.
17. Чайка Р. *Луганда та Домбабве*. Телевізійна Служба Новин. (2014). <http://tsn.ua/analitika/luganda-ta-donbabve-349028.html>.

REFERENCES

1. Depo.ua Kharkiv. “Chorni cholovichky” v Kharkovi poobicialy porciju svynciu kozhnomu „prorosijs’komu vyrodku” (VIDEO). (2015). <http://kh.depo.ua/ukr/kh/-chorni-cholovichki-v-harkovi-poobitsyali-portsiyu-svintsyu-kozhnomu-02052015143500>.
2. Alter Ego. *10 ubiezhdienij vatnika*. Durdom.in.ua. (2015). http://durdom.in.ua/ru/main/article/article_id/24783.p.html.
3. Medovnyk Kateryna. #imhosfera: Hto taki vyshyvnyky? Kanal na YouTube. (2015). <https://www.youtube.com/watch?v=wu0Ue8NPZDc>.
4. RT na russkom. *Putin: Ukrainskim vlastiam obidno proigryvat' vcherashnim shachtioram i traktoristam*. (2015). <https://www.youtube.com/watch?v=vG2HdIH0swM>.
5. Studenna-Skrukwa, Marta. *Ukraiński Donbas. Oblicza tożsamości regionalnej*. Poznań, 2014.
6. Myslovo. *Homo postsovieticus*. (2013). Myslovo – slovnyk, jakyj pyshesh ty. <http://myslovo.com/?dictionary=%D0%B3%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%94%D1%82%D1%96%D0%BA%D1%83%D1%81>.
7. Demjanov V. O. *Ukry ta ukrainci: zabuta istorija predkiv*. (2010). http://rivne-surenzh.com.ua/ua/our_articles/117.
8. Kazarin P. “UKRY” VMIESTO “HOHLOV”. (2015). <http://ru.tsn.ua/analitika/ukry-vmesto-hohlov-414407.html>.

9. Karpjak O. *Vata z ukropom: mova polityhcnyh memiv*. BBC Ukraina. (2014). http://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2014/08/140807_new_words_ko.
10. Korrespondent.net. *“Krovavyy Pastor”*. *Turchynov prokomentiroval svoje prozvishe v socsetiah*. (2014). <http://korrespondent.net/ukraine/politics/3457169-krovavyy-pastor-turchynov-prokomentiroval-svoe-prozvishe-v-sotssetiakh>.
11. Lukin A. *Ja Vatnik*. (2015). <https://www.stihi.ru/2015/04/28/1439>.
12. Pavieljeva L. *“Poriebrik” i “bordiur”, “Mihal Sergeich” i “Mikhail Sergeevich”*. Radio Svoboda. (2006). <https://www.svoboda.org/a/161953.html>.
13. Piervyj Kanal. *Sergej Lavrov: Moskva gotova k priamomu dialogu s Kievom*. (2014). https://www.1tv.ru/news/2014/05/26/42543-sergej_lavrov_moskva_gotova_k_pryamomu_dialogu_s_kievom.
14. Prezident Rossiji. *Dogovor mezhdru Rossijskoj Federacijej I Respublikoj Krym o priniatii v Rossijskuju Federeaciju Respubliki Krym i obrazovanii v sostavie Rossijskoj Federacii novyh subjektov*. (2014). <http://kremlin.ru/events/president/news/20605>.
15. Televizijna Sluzhba Novyn. *“Chorni cholovichky” iz Volyni na video obiciajut pomstytysia za zahybyh pid Volnovahoyu zemliakiv*. (2014). <http://tsn.ua/politika/chorni-cholovichki-iz-volyni-na-video-obicyayut-pomstytysia-za-zagiblih-pid-volnovahoyu-zemlyakiv-351467.html>.
16. Khmelovs'ka O. *“Ukropy” ta “pravoseky” proty „vatnykiv” i “separiv”*. (2014). <http://tyzhden.ua/Society/119971>.
17. Chajka R. *Luganda ta Dombabve*. Televizijna Sluzhba Novyn. (2014). <http://tsn.ua/analitika/luganda-ta-dombabve-349028.html>.

УДК: 821.133.1. (493):82–31

ИМАГОЛОГИЧНА ВІЗІЯ МІСТА В РОМАНІ М. ТІРІ “ПРОЇЗДОМ У КИЄВІ”

Горбач Н. В., к. філол. н., доцент

*Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна*

horbachnathalia@gmail.com

Стаття присвячена аналізу імагологічної рецепції образу української столиці в романі франкомовного бельгійського письменника М. Тірі “Проїздом у Києві”. У статті простежується, як образ міста, що є фоном, топосом і персонажем твору, моделюється крізь призму свідомості автора й зумовлюється його світоглядом, впливом соціального оточення, особистим досвідом взаємодії з чужою культурою. Гетерообраз Києва виступає важливим засобом осмислення української історичної дійсності 1917–1918 років і власного етнокультурного “Я”.

Ключові слова: автор, герой, імагологія, літературознавча імагологія, міжкультурна взаємодія, образ, рецепція.

ИМАГОЛОГИЧЕСКОЕ ВИДЕНИЕ ГОРОДА В РОМАНЕ М. ТИРИ “ПРОЕЗДОМ В КИЕВЕ”

Горбач Н. В., к. филол. н., доцент

*Запорожский национальный университет
ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина*

Статья посвящена анализу имагологической рецепции образа украинской столицы в романе франкоязычного бельгийского писателя М. Тири “Проездом в Киеве”. В статье прослеживается, как образ города, являясь фоном, топосом и персонажем произведения, моделируется сквозь призму сознания автора и обуславливается его мировоззрением, влиянием социального окружения, личным опытом взаимодействия с чужой культурой. Гетерообраз Киева выступает важным средством осмысления украинской исторической действительности 1917–1918 годов и собственного этнокультурного “Я”.

Ключевые слова: автор, герой, имагология, литературоведческая имагология, межкультурное взаимодействие, образ, рецепция.